

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра риторики и методики преподавания языка и литературы

СЕМЕНЕНКО Евгений Викторович

**ОБУЧЕНИЕ АНАЛИЗУ И ИСПОЛЬЗОВАНИЮ СРЕДСТВ РЕЧЕВОГО
ПРОЯВЛЕНИЯ ЛИЧНОСТИ С ПРИМЕНЕНИЕМ СОВРЕМЕННЫХ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ (В УЧРЕЖДЕНИЯХ
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ)**

Аннотация к магистерской диссертации

Научный руководитель
И.В. Таяновская
профессор кафедры риторики и
методики преподавания
языка и литературы,
доктор педагогических наук,
доцент

Минск, 2025

АННОТАЦИЯ

Структура и объем магистерской диссертации. Магистерская диссертация состоит из введения, общей характеристики работы, двух глав, заключения и списка использованных источников, включающего 46 наименований. Объем магистерской диссертации составляет 48 страниц, текст включает 2 таблицы, 1 рисунок, 2 графических изображения.

Ключевые слова: языковая личность, виртуальная коммуникация, речевое поведение, средства речевого поведения личности, анализ, использование, технологии виртуальной реальности, обучение, методика обучения.

Текст реферата.

Объект исследования – процесс обучения иностранному языку студентов и курсантов юридических учреждений высшего образования.

Предмет исследования – методика обучения анализу и использованию средств речевого проявления личности с использованием современных образовательных технологий (технологий виртуальной реальности).

Цель исследования – разработка методики обучения анализу и использованию средств речевого проявления личности с применением ИКТ в учреждениях высшего образования юридической направленности.

Методы исследования: теоретический анализ научной литературы по лингвистике, социолингвистике, криминологии и методике преподавания иностранного языка с целью формирования научно-теоретической основы предлагаемой методики обучения; моделирование методики обучения анализу и использованию средств речевого проявления личности (речевой экспрессии); педагогический эксперимент по предложенной методике обучения; анализ и обобщение полученных результатов.

Полученные результаты и их новизна. В рамках исследования была разработана авторская методика обучения анализу и использованию средств речевого проявления личности с использованием технологий виртуальной реальности. Научная новизна исследования заключается в инновационном подходе к разработке методики обучения анализу и использованию средств

речевого проявления личности, основанном на применении технологий виртуальной реальности, в учреждениях высшего образования юридической направленности.

Достоверность материалов и результатов магистерской диссертации.

Результаты исследования отражены в пяти публикациях.

Область возможного практического применения. Результаты и материалы исследования могут быть использованы в процессе обучения иностранному языку курсантов и студентов юридических учреждений высшего образования. Результаты исследования позволяют обучать студентов ведомственных учреждений образования анализу и порождению текстов с применением современных образовательных технологий и средств (а именно технологий виртуальной реальности), а также идентификации языковой личности в виртуальной коммуникации, что позволит в дальнейшем, в частности, решать проблему кибербуллинга, или интернет-травли, и поможет в установлении личности преступника и иных определяемых лиц.

Анатацыя

Структура і аб'ём магістарскай дысертацыі. Магістарская дысертацыя складаецца з уводзінаў, агульнай характарыстыкі работы, дзвюх глаў, заключэння і спіса выкарыстаных крыніц, які ўключае 46 найменняў. Аб'ём магістарскай дысертацыі складае 48 старонак, тэкст уключае 2 табліцы, 1 малюнак, 2 графічныя выявы.

Ключавыя словы: моўная асоба, віртуальная камунікацыя, маўленчыя паводзіны, сродкі маўленчых паводзін асобы, аналіз, выкарыстанне, тэхналогіі віртуальнай рэальнасці, навучанне, методыка навучання.

Тэкст рэферата.

Аб'ект даследавання – працэс навучання замежнай мове студэнтаў і курсантаў юрыдычных устаноў вышэйшай адукацыі.

Прадмет даследавання – методыка навучання аналізу і выкарыстанню сродкаў маўленчай праявы асобы з выкарыстаннем сучасных адукацыйных тэхналогій (тэхналогій віртуальнай рэальнасці).

Мэта даследавання – распрацоўка методыкі навучання аналізу і выкарыстанню сродкаў маўленчай праявы асобы з ужываннем ІКТ ва ўстановах вышэйшай адукацыі юрыдычнай накіраванасці.

Метады даследавання: тэарэтычны аналіз навуковай літаратуры па лінгвістыцы, сацыялінгвістыцы, крыміналогіі і методыцы выкладання замежнай мовы з мэтай фарміравання навукова-тэарэтычнай асновы прапанаванай методыкі навучання; мадэляванне методыкі навучання аналізу і выкарыстанню сродкаў маўленчай праявы асобы (маўленчай экспрэсіі); педагагічны эксперымент па прапанаванай методыцы навучання; аналіз і абагульненне атрыманых вынікаў.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У рамках даследавання была распрацавана аўтарская методыка навучання аналізу і выкарыстанню сродкаў маўленчай праявы асобы з выкарыстаннем тэхналогій віртуальнай рэальнасці. Навуковая навізна даследавання заключаецца ў інавацыйным падыходзе да распрацоўкі методыкі навучання аналізу і выкарыстанню сродкаў маўленчай

прямы асобы, заснаваным на прымяненні тэхналогій віртуальнай рэальнасці, ва ўстановах вышэйшай адукацыі юрыдычнай накіраванасці.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў магістарскай дысертацыі. Вынікі даследавання адлюстраваны ў пяці публікацыях.

Вобласць магчымага практычнага прымянення. Вынікі і матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў працэсе навучання замежнай мове курсантаў і студэнтаў юрыдычных устаноў вышэйшай адукацыі. Вынікі даследавання дазваляюць навучаць студэнтаў ведамасных устаноў адукацыі аналізу і стварэнню тэкстаў з ужываннем сучасных адукацыйных тэхналогій і сродкаў (а менавіта тэхналогій віртуальнай рэальнасці), а таксама ідэнтыфікацыі моўнай асобы ў віртуальнай камунікацыі, што дазволіць, у прыватнасці, вырашаць праблему кібербулінгу і дапаможа ва ўсталяванні асобы злачынцы і іншых асоб.

Annotation

Structure and scope of the master's thesis. Master's thesis consists of an introduction, a general description of the work, two chapters, a conclusion and a list of references, including 46 titles. The scope of the master's thesis is 48 pages, the text includes 2 tables, 1 image, 2 graphic images.

Keywords: linguistic personality, virtual communication, speech behavior, means of speech behavior of personality, analysis, use, virtual reality technologies, education, teaching methods.

Summary text.

The object of the research is the process of teaching a foreign language to students and cadets of law institutions of higher education.

The subject of the research is the methodology of teaching the analysis and use of means of speech manifestation of personality using modern educational technologies (virtual reality technologies).

The purpose of the research is to develop a methodology for teaching the analysis and use of means of speech manifestation of personality using ICT in institutions of higher education with a legal focus.

Methods of research: theoretical analysis of scientific literature on linguistics, sociolinguistics, criminology and methods of teaching foreign languages with the aim of forming a scientific and theoretical basis for the proposed teaching methods; modeling of teaching methods for the analysis and use of means of speech manifestation of personality (speech expression); pedagogical experiment on the proposed teaching methods; analysis and generalization of the obtained results.

The results of the work and their novelty. As part of the study, the author's methodology for teaching the analysis and use of means of speech manifestation of personality using virtual reality technologies was developed. The scientific novelty of the study lies in the innovative approach to the development of a methodology for teaching the analysis and use of means of speech manifestation of personality,

based on the use of virtual reality technologies, in institutions of higher education with a legal focus.

Authenticity of the materials and results of the master's thesis. The results of the study are reflected in five publications.

Recommendations on the usage. The results and materials of the study can be used in the process of teaching foreign languages to cadets and students of law schools of higher education. The results of the study allow teaching students of departmental educational institutions to analyze and generate texts using modern educational technologies and tools (namely virtual reality technologies), as well as identifying a linguistic personality in virtual communication, which will allow in the future, in particular, to solve the problem of cyberbullying, or Internet bullying, and will help in establishing the identity of the offender and other identifiable persons.